

True to the Faith That Our Parents Have Cherished

By Elder Hans T. Boom
Of the Seventy

Matinud-anon sa Tinuohan nga Gipangga sa Atong mga Giniknan

Ni Elder Hans T. Boom
Sa Seventy

April 2025 general conference

Please learn and receive strength from the faith and testimonies of those who came before you.

While I was visiting the Nashville Tennessee Temple for a temple review, I was privileged to do a walk-through as part of this assignment, reviewing this beautiful house of the Lord. I was especially impressed with the painting of Mary Wanlass called *Carry On* hanging on the wall in the office of the matron.

This is the story behind the painting:

“In Missouri in 1862, the 14-year-old Mary Wanlass promised her dying stepmother that she would see to it that her disabled father [and her four much younger siblings would all make] it to the Valley of the Great Salt Lake. ... Mary drove the oxen and milk cows that pulled the wagon, in which her father [was bedridden, and] she cared for her ... siblings. After each day’s journey, she fed the family by foraging edible plants, flowers, and berries. Her only compass was the instruction she had received to keep traveling west ‘until the clouds become mountains.’

“They reached [the] Utah Valley in September, having traveled all spring and summer. Her father died not long after the family settled in Utah County, where Mary later married and raised her [own] family.”

This is an amazing story of the faith and strength of a 14-year-old young woman that can

Palihog pagkat-on ug dawata ang kalig-on gikan sa pagtuo ug mga pagpamatuod niadtong nag-una kaninyo.

Samtang nagbisita ko sa Nashville Tennessee Temple aron sa pagsusi sa templo, may kahigayonan ko sa paglibot isip kabahin niini nga tahas, pagsusi niining matahom nga balay sa Ginoo. Nakadayeg kaayo ko sa painting ni Mary Wanlass nga ginganlan og *Padayon* nga nagbitay sa bong-bong sa opisina sa matron.

Kini ang istorya mahitungod sa painting:

Sa Missouri niadtong 1862 ang 14 anyos nga si Mary Wanlass misaad sa himatyon niyang inahan nga segurohon niya nga ang iyang baldado nga amahan [ug ang iyang upat ka manghod makaabot silang tanan] sa Walog sa Great Salt Lake. ... Si Mary migiya sa mga toro ug sa nag-gatas nga mga baka nga mibira sa karomata, diin ang iyang amahan [naghigda, ug] nag-alima siya sa iyang ... mga igsoon. Human sa matag adlaw nga biyahe, gipakaon niya ang iyang pamilya pinaagi sa pagpangita og makaon nga mga tanom, mga bulak ug mga berry. Ang iyang kompas mao lamang ang instruksiyon nga iyang nadawat nga magpadayon sa pagbiyahe padulong sa kasadpan ‘hangtod nga ang mga panganod mahimong mga bungtod.’

“Miabot sila [sa] Walog sa Utah pagka Setiyembre, human magbiyahe sa tibuok tingpamulak ug ting-init. Ang iyang amahan namatay sa wala madugay human ang pamilya napahiluna sa Distrito sa Utah, diin si Mary sa kadugayan nagminyo ug mialima sa iyang kaugalingong pamilya.”

Talagsaon kini nga istorya sa pagtuo ug kalig-on sa 14 anyos nga batan-ong babaye nga

help each one of us today to “just carry on.”

“Just carry on”—or freely translated in my native Dutch language, *Gewoon doorgaan*—is also my mom and dad’s lifelong slogan.

My parents and in-laws are the pioneers in our family. They have crossed their own “plains,” just like all those who are coming into the Church, the Lord’s fold, every day. Their stories have little to do with oxen and wagons but have the same effect on future generations.

They embraced the gospel and were baptized in their young adult years. Both my parents had a difficult childhood. My father grew up on the island of Java in Indonesia. During World War II, he was forcefully separated from his family and interned in a concentration camp, where he suffered unspeakable hardships at a young age.

My mother was raised in a broken home and also suffered from hunger and the hardships of World War II. At times she even had to resort to eating tulip bulbs. Due to her father’s actions and his subsequent divorce from her mother, it was sometimes difficult for her to see Heavenly Father as a loving Father.

My parents met at a Church activity and shortly after decided to get married and sealed in the Bern Switzerland Temple. Waiting at the railway station, having spent the last of their little savings for the trip to the temple, they wondered how they would make ends meet but were confident that it would all work out. And it did!

They started to raise their family from a very humble single attic-room apartment in the heart of Amsterdam. After several years of washing their clothes by hand, they had finally saved up enough money to purchase a washing machine. Just before they would make the purchase, the bishop visited them, asking for a contribution to build the meetinghouse in Amsterdam. They decided to give all they had saved for the washing machine and continued to do the laundry by hand.

makatabang sa matag usa kanato karon aron “magpadayon lang.”

“Padayon Lang,”—o gihubad sa among nitibo nga pinulongan sa Dutch nga, *Gewoon Door-gaan*—nga mao usab ang tibuok kinabuhing panultihon sa akong mama ug papa.

Ang akong mga ginikanan ug mga bay-aw mao ang mga pioneer sa among pamilya. Natabok nila ang ilang kaugalingong mga “kapatagan” sama niadtong nagpadulong dinhi sa Simbahan, ang pundok sa Ginoo, kada adlaw. Ang ilang mga istorya gamay ra og kalabotan sa mga toro ug mga karomata apan adunay samang epekto sa umaabot nga mga henerasyon.

Ilang gihangop ang ebanghelyo ug nab-unyagan sa ilang hamtong nga pangidaron. Ang akong mga ginikanan adunay lisod nga pagkabata. Ang akong amahan nagdako sa isla sa Java Indonesia. Atol sa Ikaduhang Gubat sa Kalibotan, gipugos siya sa pagbiya sa iyang pamilya ug gisulod sa concentration camp [prisohanang mga dili kaalyado sa politika], diin nag-antos siya sa dili matukib nga mga kalisod samtang bata pa.

Ang akong inahan nagdako sa nagkabulag nga panimalay ug nag-antos usab sa kagutom ug sa mga kalisod sa Ikaduhang Gubat sa Kalibotan. Usahay mokaon lamang siya og mga putot sa buwak. Tungod sa binuhatan sa iyang amahan ug sa pagdiborsiyo gikan sa iyang inahan, usahay lisod niyang makita ang Langitnong Amahan isip mahigugmaong Amahan.

Ang akong mga ginikanan nagkahimamat atol sa kalihokan sa Simbahan ug sa wala mad-ugay mihukom nga magminyo ug magpaselyo didto sa Bern Switzerland Temple. Samtang naghulat sa estasyonan sa tren, human magasto ang ilang gamayng tinigom alang sa biyahe sa templo, naghunahuna sila kon unsaon kaha nga makaigo ang ilang kinitaan apan masaligon nga mahimo ra. Ug tinuod gyod!

Gisugdan nila ang pag-ugmad sa ilang pamilya gikan sa uyamot kaayo nga usa ka kwarto sa apartment nga duol sa atop sa sentro sa Amsterdam. Human sa daghang tuig nga paglaba sa ilang mga sinina gamit ang kamot, nakatigom ra gayod sila aron ipalit og washing machine. Dihang hapit na sila mopalit, ang bishop mibisita kanila, mihangyo og kontribusyon sa pagtukod og meetinghouse sa Amsterdam. Nakahukom sila nga ihatag ang tanan nilang tinigom para sa washing machine ug mipadayon sa paglaba nga gamit ang kamot.

As a family we went through some hardships, just like any other family. These have only made us stronger and have deepened our faith in the Lord Jesus Christ, just like when Alma was sharing his story with his son Helaman, where he told him that he had been “supported under trials and troubles of every kind” because he had put his trust in the Lord Jesus Christ.

How did two people who experienced so many trials in their younger years become the very best parents I could ever wish for? The answer is simple: they fully embraced the gospel and live by their covenants to this very day!

After more than 65 years of marriage, my mother, who suffered from Alzheimer’s disease, passed away in February. My father, at the age of 92 and still living at home, visited her as often as he could until she passed away. Some time ago he mentioned to my younger siblings that the dreadful experiences in the camp in Indonesia during World War II had prepared him to patiently care for his wife for so many years as she fell ill and deteriorated from this horrible disease and also for the fateful day he had to entrust her primary care to others and could not be by her side anymore. Their motto has been and still is to “Just carry on,” having a perfect hope in Christ to be raised up at the last day and to dwell with Him in glory forever.

Their faith and testimonies are a driving strength for the generations that have come after them.

In the village where my wife grew up, her parents, who were good churchgoing people, embraced the gospel as a young married couple with my wife as their two-year-old daughter and only child at that time. Their decision to become members of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints had a great impact on their lives as they were shunned by the villagers and by their family. It took many years, loving notes to family members, and service to the community before they were finally accepted.

Isip usa ka pamilya nakasinati kami og ubang mga kalisod, sama sa ubang pamilya. Kini mas nakapalig-on lamang kanamo ug nakapalawom sa among pagtuo ni Ginoong Jesukristo, sama sa dihang si Alma misugid sa iyang istorya ngadto sa iyang anak nga si Helaman, diin iya siyang gisultihan nga “gibuligan samtang anaa ubos sa mga pagsulay ug mga kasamok sa matag matang” kay misalig siya ni Ginoong Jesukristo.

Sa unsang paagi nga ang duha ka tawo nga nakasinati og daghan kaayong mga pagsulay sa ilang pagkabatan-on nahimong labing maayo nga mga ginikanan nga akong mapangandoy? Simpli ra ang tubag: ilang gihangop sa hingpit ang ebanghelyo ug gituman ang ilang mga pakigsaad hangtod karong adlaw!

Human sa 65 ka tuig nga kaminyoon, ang akong inahan, nga nag-antos sa Alzheimer nga sakit, namatay pagka Pebrero. Ang akong amahan, sa edad nga 92 ug buhi pa naa sa balay, mobisita niya kanunay kutob sa mahimo hangtod nga namatay siya. Dihay higayon nga gisultihan niya ang akong mga manghod nga ang makahadlok nga mga kasinatian sa kampo didto sa Indonesia atol sa Ikaduhang Gubat sa Kalibotan nakaandam niya nga mapailobong moatiman sa iyang asawa sa daghang katuigan dihang nagkasakit siya ug nagkaluya tungod niining makalilisang nga sakit ug usab sa dili kapugngan nga adlaw dihang iyang gisalig ang pag-atiman ngadto sa uban ug dili na makauban kaniya. Ang ilang panultihon mao gihapon ang “Padayon Lang,” magbaton og hingpit nga paglaom ni Kristo aron bayawon sa kataposang adlaw ug magpuyo uban Kaniya diha sa himaya sa hangtod.

Ang ilang pagtuo ug mga pagpamatuod mao ang naghatag og kalig-on sa mga henerasyon nga nagsunod kanila.

Didto sa barangay diin nagdako ang akong asawa, ang iyang mga ginikanan, kinsa mga maayong tawo nga kanunay nagsimba, mihangop sa gipahiuli nga ebanghelyo isip usa ka batanong magtiayon uban sa akong asawa nga ilang dos anyos nga anak nga babaye ug ang bugtong anak niadtong panahona. Ang ilang desisyon nga mahimong sakop sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw adunay dakong epekto sa ilang kinabuhi samtang gilikayan sila sa mga taga-barangay ug sa ilang pamilya. Migahin og daghang katuigan, mahigugmaong mga sulat ngadto sa mga sakop sa pamilya, ug pagserbisyo sa komunidad sa wala pa sila

On one occasion when my wife's father was serving as a bishop, he was falsely accused of something and was immediately released. My mother-in-law was so hurt that she asked her husband if they should continue to go to church. He answered that they of course would continue to go to church since this is not the church of men, but this is the Church of Jesus Christ.

It took some time before the truth came to light and apologies were made. What could have been their breaking point just added to their strength and conviction.

Why is it that some of us take for granted the faith and testimonies of our parents who through all their hardships have remained faithful? Do we think that they do not have a clear understanding of things? They were not and are not deceived! They just have had too many experiences with the Spirit and can say with the Prophet Joseph, "I knew it, ... and I could not deny it."

Don't you love the song about the army of Helaman, found in the Children's Songbook?

We have been born, as Nephi of old,
To goodly parents who love the Lord.
We have been taught, and we understand,
That we must do as the Lord commands.

Even when this might not be the case, as my mother experienced as a child, you can become one of those "goodly parents who love the Lord" and provide a righteous example to others.

Do we feel that this is absolutely true when we sing it? Do you feel that you are "as the army of Helaman" and that you "will be the Lord's missionaries to bring the world his truth"? I have felt it on so many occasions while singing this song in several FSY settings and other youth gatherings.

Or what do we feel when we sing the hymn "True to the Faith"?

Shall the youth of Zion falter
In defending truth and right?
While the enemy assaileth,
Shall we shrink or shun the fight? No!
True to the faith that our parents have cher-

gidawat.

Sa usa ka okasyon sa dihang ang amahan sa akong asawa nagserbisyo isip usa ka bishop, gipasanginlan siya og usa ka butang ug gi-release dayon siya. Ang akong ugangan nga babaye nasakitan kaayo nga nangutana siya sa iyang bana kon magpadayon ba sila sa pagsimba. Mitubag siya nga magpadayon gyod sila sa pagsimba kay dili kini simbahan sa tawo, apan kini ang simbahan ni Jesukristo.

Miagi og taas nga panahon sa wala pa mahibaloi ang tinuod ug gihimo ang pagpangayo og pasaylo. Ang punto unta mao unta ang makapahugno nila nakadugang hinuon sa ilang kalig-on ug kombiksiyon.

Nganong ang pipila kanato mobaliwala sa pagtuo ug mga pagpamatuod sa atong mga ginikanan kinsa nagpabiling matinud-anon latas sa tanang mga kalisod? Nagtuo ba kita nga sila walay klarong pagsabot sa mga butang? Sila wala mailad kaniadto ug karon! Daghan lamang kaayo sila og mga kasinatian uban sa Espiritu ug makasulti sama ni Propeta Joseph Smith, "Ako nasayod niini, ... ug ako dili makalimod niini."

Dili ba kamo ganahan sa kanta mahitungod sa kasundalohan ni Helaman, nga makita diha sa Songbook sa mga Bata?

Natawo 'mi, sama ni Nephi,
Sa ginikanan nga buotan.
Gitudloan, ug gipasabot,
Sugo sa Ginoo mosugot.

Bisan kon dili man ingon niini ang sitwasyon, sama sa nasinati sa akong inahan isip usa ka bata, mahimo kamong usa niadtong mga "buotan nga ginikanan" nga naghigugma sa Ginoo ug naghatag og matarong nga ehemplo sa uban.

Gibati ba nato nga tinuod gayod kini samtang ato kining gikanta? Gibati ba ninyo nga sama kamo sa "[mga] sundalo ni Helaman" ug nga inyong "dad-on sa kalibotan ang Iyang kamatuoran"? Nabati nako kini sa daghang mga okasyon samtang nagkanta niini nga kanta sa pipila ka higayon sa FSY ug sa ubang mga panagtigom sa kabatan-onan.

O unsay atong bation kon manganta kita sa himno nga "Matinud-anon sa Tinuhoan"?

Mga batan-on sa Zion
Andam bang manalipod?
Batok sa mga kaaway,
Motalaw ba sa away? Di!
Matinud-anon sa atong tinuhoan, Gipaka-

ished.

To those of the rising generation wherever you are and in whatever situation you may find yourself, please learn and receive strength from the faith and testimonies of those who came before you. It will help you understand that in order to gain or grow a testimony, sacrifices will have to be made and that “sacrifice brings forth the blessings of heaven.”

Thinking about a sacrifice that will truly bless your life, please consider and pray about the invitation of our beloved prophet, President Russell M. Nelson, when he asked “everyworthy, able young man to prepare for and serve a mission. For Latter-day Saint young men, missionary service is a priesthood responsibility. ...

“For ... young and able sisters, a mission is also a powerful, but optional, opportunity.”

You could be called as a service or a teaching missionary. Both types of missionaries contribute to the same goal of bringing souls to Christ, each in their own unique and powerful way.

In both types of service, you will show the Lord you love Him and that you want to get to know Him better. Remember, “for how knoweth a man the master whom he has not served, and who is a stranger unto him, and is far from the thoughts and intents of his heart?”

All of us, whether we are the first generation in the gospel or the fifth, should ask ourselves, What stories of faith, strength, and celestial commitment will I pass on to the next generation?

Let us all continue in our efforts to get to know our Savior, Jesus Christ, better and to make Him the center of our lives. He is the rock upon which we must build so that when times become difficult, we will be able to stand firm.

Let us be “true to the faith that our parents have cherished, true to truth for which martyrs have perished, to God’s command, soul, heart,

matyan sa mga ginikanan.

Ngadto sa nagtubo nga henerasyon bisan asa kamo ug bisan unsa ang inyong sitwasyon, palihog kat-oni ug dawata ang kalig-on gikan sa pagtuo ug mga pagpamatuod niadtong nag-una kaninyo. Makatabang kini kaninyo aron makasabot nga aron makaangkon o makapalambo og pagpamatuod, ang mga sakripisyo kinahanglang buhaton aron ang “pag-antos madalag panalangin.”

Samtang maghunahuna mahitungod sa usa ka sakripisyo nga tinuod nga makapalangin sa inyong kinabuhi, palihog hunahuna ug pag-ampo mahitungod sa pagdapit sa atong pinalanggang propeta, si Presidente Russell M. Nelson, sa dihang mihangyo siya sa “matagtakos, makahimo nga batan-ong lalaki sa pagpangandam ug pagserbisyo og misyon. Alang sa batan-ong kalalakin-an nga mga Santos sa Ulahing mga Adlaw, ang misyonaryo nga pagserbisyo usa ka responsibilidad sa pagkapari. ...

“Alang sa ... batan-on ug makahimo nga mga sister, ang usa ka misyon gamhanan usab, apanopsiyonal, nga oportunidad.”

Mahimo kamong tawagon isip usa ka pangserbisyo o pangtudlo nga misyonaryo. Kining duha ka matang sa misyonaryo makasal-mot sa samang tumong sa pagdala og mga kalag ngadto kang Kristo, matag usa sa iyang kaugalingong talagsaon ug gamhanan nga paagi.

Diha niining duha ka matang sa serbisyo, ipakita ninyo sa Ginoo nga gihiguma ninyo Siya ug nga gusto ninyo nga mas makaila Kaniya. Hinumdomi, “Kay unsaon pagkaila sa usa ka tawo sa agalon kinsa siya wala makaalagad, ug dili niya kaila, ug layo sa mga pagbati ug katuyoan sa iyang kasingkasing?”

Kitang tanan, bisan kon anaa man kita sa unang henerasyon sa ebanghelyo o sa ikalima, angay nga mangutana sa atong kaugalingon, Unsa nga mga istorya sa pagtuo, kalig-on, ug celestial nga pasalig ang akong ibilin ngadto sa sunod nga henerasyon?

Magpadayon kitang tanan sa atong mga paningkamot nga mas makaila sa atong Manlu-luwas, si Jesukristo, ug himoon Siya nga sentro sa atong kinabuhi. Siya ang bato diin kita angay nga itukod aron kon ang mga panahon mahimong malisod, makabarog kita nga lig-on.

Kita “[mag]matinud-anon sa atong tinuhoan, gipakamatyan sa mga ginikanan, sugo sa Dios ang tumanon, kanunay tang matinuoron.”Sa

and hand, faithful and true we will ever stand.” In ngalan ni Jesukristo, amen.
the name of Jesus Christ, amen.